

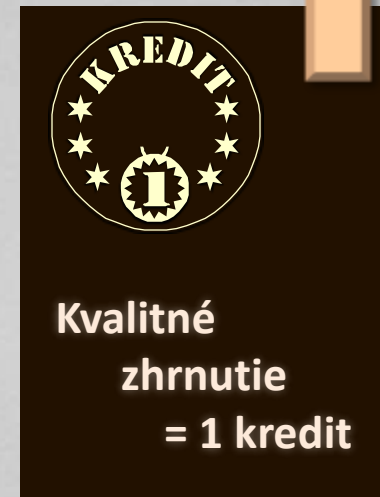

KATOLÍCKA SPOJENÁ ŠKOLA SV. FRANTIŠKA ASSISKÉHO
I. ROČNÍK GYMNÁZIA

sviatosť KŇAZSTVA

58

WWW.INKY.SK

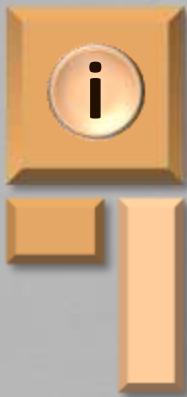
Kto nám v krátkosti
ZHRNIE základné
zistenia z minulej lekcie?

verejná ustanovizeň • jediný dôvod
manželstva • predpoklady dobrého
manželstva a jednoty • manželia vo farnosti

zopakovanie

Manželstvo je **verejná inštitúcia**, právne chránená, regulovaná a manželia sú v nej privilegovaní z titulu ich spoločenskej dôležitosti a služby, ktorú spoločnosti poskytujú.

Dôvodom uzatvorenia manželstva je založenie rodiny a splodenie a výchova detí.

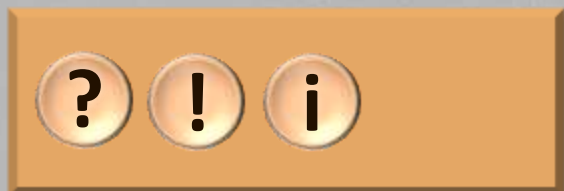
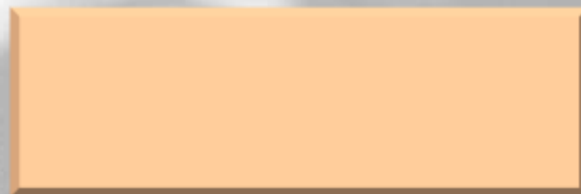
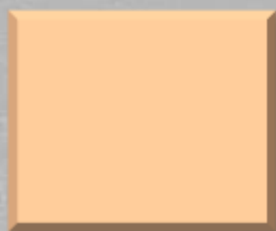
Základom trvalého manželstva je vzťah, v ktorom sú si manželia najprv najlepšími priateľmi, až potom manželmi. To vyžaduje zrelosť (dospelosť), spoločný cieľ, spoločné hodnoty a ochotu deliť sa vzájomne so životom.

Vo farnosti manželia plnia nielen úlohu základu pre rodinu, ale – po odchovaní detí – sa zrelí manželia v strednom veku stávajú „ťahúňmi“ jej života a poslania.

zopakovanie

... NEJAKÉ OTÁZKY,
POZNÁMKY,
POSTREHY,
PRIPOMIENKY?

DNES...

... sa pozrieme na druhú
z dvoch sviatostí služby:

KŇAZSTVO

„Hlava“ a „Telo“

Cirkev – to je „HLAVA“ i „TELO“:

- **HLAVA**, tvorená apoštolským úradom, v ktorom cez učiteľský úrad, pastierov a sviatosti koná sám Kristus;
- **TELO**, ktoré je tvorené rodinou, komunitou Božích synov a dcér – kresťanov.

„Kostra“ a „svaly“

Čo do ich **funkcie a spolupráce** nám môže pomôcť ešte iný obraz tela Cirkvi:

Úrady a štruktúry Cirkvi sú **kostrou**, ktorá zachováva tvar a podobu Kristovho Tela. V podstate ide o apoštolský úrad v Cirkvi.

Na kostru sa potom upínajú **svaly** tvorené **veriacimi** a ich konkrétnymi charizmami, poslaním, úlohami a službami – ale aj združeniami, hnutiami, inštitúciami.

„Kostra“ a „svaly“

Jedno bez druhého fungovať ani žiť nemôže:

Úrady bez spoločenstva nie sú Telom Cirkvi, ale len príзраčnou a nefunkčnou kostrou.

Spoločenstvo bez kostry je zase bez tvarým „mäsom“, spolkom – ale nie Telom Cirkvi.

**DOHROMADY ALE TVORIA FUNKČNÉ TELO,
plné života a pripravené na veľké diela
Pánove!**

„Kostra“ a „svaly“

Jedno bez druhého fungovať ani žiť nemôže:

Úrady bez
spoločenstva
nie sú Telom
Cirkvi.
príz
nef
kos

„Aby Cirkev mohla
uskutočňovať svoje
poslanie, Duch Svätý
ju "vystrojuje a vedie
rozmanitými
**hierarchickými a
charizmatickými
darmi".**“

(KKC 768)

enstvo bez kostry je
z tvarým „mäsom“,
m – ale nie Telom
Cirkvi.

**DOHROMADU
plné života**

**ČNÉ TELO,
ké diela**

Pánove!

„Kostra“ a „svaly“

Jedno bez druhého fungovať ani žiť nemôže:

Úrady bez
spoločenstva
nie sú Telom
Cirkvi.
príz

A **každej** z týchto zložiek –
„Kostre“ i „Svalom“ –

zodpovedá práve jedna zo
sviatostí služby:

„Aby Cirkev mohla

prof

velutočnosť svoje

Svätý

a vedie

mi

mi a

ými

enstvo bez kostry je
z tvarým „mäsom“,
om – ale nie Telom
Cirkvi.

DOMOVNÁ (KKE 703)

plné života

ČNÉ TELO,
ké diela

Pánove!

„Hlava“ a „Telo“

HLAVA,
KOSTRA

KŇAZSTVO

*„Ďalšie dve sviatosti, posvätný stav a manželstvo, sú zamerané na spásu iných. Prispievajú aj k osobnej spásе, ale prostredníctvom služby iným. Udeľujú osobitné poslanie v Cirkvi a **slúžia na budovanie Božieho ľudu.**“*

(KKC 1534)

*„V týchto sviatostiach môžu **prijat’ osobitné posvätenia** tí, čo už boli posvätení krstom a birmovaním pre spoločné kňazstvo všetkých veriacich.“*

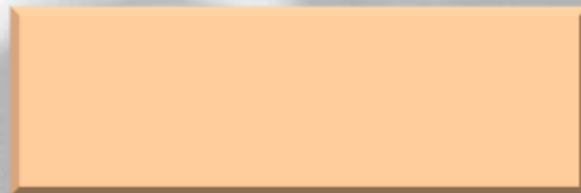
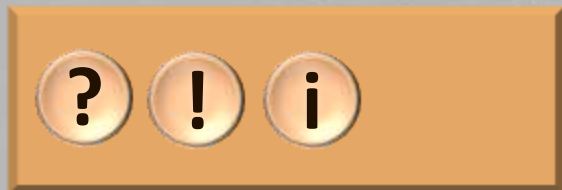
(KKC 1535)

TELO,
SVALY

MANŽELSTVO

... NEJAKÉ OTÁZKY,
POZNÁMKY,
POSTREHY,
PRIPOMIENKY?

od čias apoštolov...

„Na to som ťa nechal na Kréte, **aby si** usporiadal, čo ešte treba, a **po mestách ustanovil starších**, ako som ti prikázal; nech je každý z nich bez úhony, muž jednej ženy, má mať veriace deti, ktoré nemožno obviníť z neviazanosti a neposlušnosti. Lebo **biskup** ako Boží správca musí byť bez úhony, nie pyšný, hnevливý, pijan, bitkár, ani žiadostivý mrzkého zisku, ale pohostinný, láskavý, triezvy, spravodlivý, nábožný, zdržanlivý, taký, ktorý sa drží spoľahlivého slova podľa učenia, aby bol schopný aj povzbudzovať v zdravom učení, aj usvedčovať tých, čo protirečia.“

(Tit 1,5-9 SSV)

„Proto jako doposud **bud'te zajedno s vůlí biskupa**. Vaše **kněžstvo** hodné toho jména, hodné Boha žije totiž s **biskupem** v takové harmonii jako struny na kytáře. Vaše jednomyslnost a láskyplný soulad opěvuje Krista. Každý z vás se staň chórem a ve svorné jednotě zpívejte jedním hlasem píseň Bohu Otci skrze Ježíše Krista, aby vás jako údy jeho Syna vyslyšel a poznal vás podle vašich dobrých skutků.“

(Ignác Antiochijský Efezanom 4,1n)

„Zdravím ji v krvi Ježíše Krista, který dává věčnou a stálou **radost těm, kteří žijí v jednotě s biskupem, jeho kněžími a diakony** podle vůle Ježíše Krista zvolenými a které, aby byli pevní, posílil On z vlastního rozhodnutí Duchem Svatým.“

(Ignác Antiochijský Filadelfčanom, úvod)

kostra dnes...

BISKUPI

pápež
kardináli
titulárni (arci)biskupi

CIRKEV

metropola

metropola

arcibiskup

diecéza

diecéza

diecézny biskup
pomocní biskupi

dekanát

dekanát

KŇAZI

dekan

farnost'

farnost'

farár
kaplán
správca farnosti

postupnosť služby

„Štruktúra Cirkvi ... je táto: vysvätení kňazi svojou službou slúžia svojim bratom (veriacim), aby títo, vykonávajúc povolanie všeobecného kňazstva, mohli slúžiť Bohu a svetu.“

(Pedro Rodríguez, teológ)

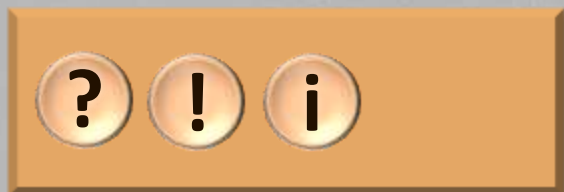
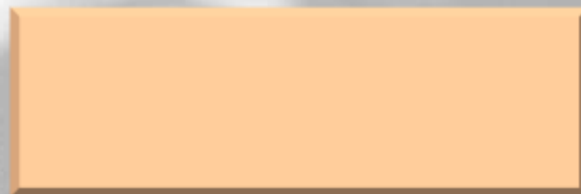
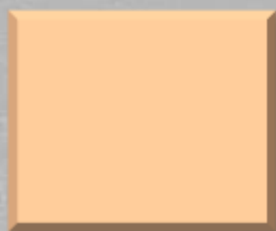

Zmyslom hierarchie v Cirkvi nie je *vláda*, ani *postavenie*, ale je to **štruktúra SLUŽBY**, smerujúca nakoniec k „bežným laikom“, ktorí s jej pomocou naplňajú základné poslanie Cirkvi: **SLUŽBA BOHU prostredníctvom SLUŽBY SVETU!**

*Pápežský titul:
„servus servorum Dei“,
čiže
„sluha sluhov Božích“*

... NEJAKÉ OTÁZKY,
POZNÁMKY,
POSTREHY,
PRIPOMIENKY?

sviatosť KŇAZSTVA

Srdcom poslania kňazov je byť **PASTIERMI** Cirkvi Kristovej. Prejavuje sa to hlavne:

- **VYUČOVANIE** – ich poslaním (a zároveň bremenom a zodpovednosťou) je vyučovať Božej pravde, nie nejakým názorom, mienkam a pod.

Nech nik tebou nepohŕda preto, že si mladý; ale ... venuj sa čítaniu, povzbudzovaniu a vyučovaniu. (1Tim 4,12)

- **SLÁVENIE** – vysluhovanie sviatostí v Božom mene.

„Keď to povedal, dýchol na nich a hovoril im: „Prijmite Ducha Svätého. Komu odpustíte hriechy, budú mu odpustené, komu ich zadržíte, budú zadržané.“ (Jn 20,22n)

- **SPRAVOVANIE** – najskôr v tom zmysle, v ktorom dobrý facilitátor napomáha tímu byť tímom. Aj kňaz je tu nie na to, aby direktívne riadil, ale aby napomáhal spoločenstvu veriacich byť spoločenstvom Božieho ľudu, Božou rodinou.

„Lebo biskup ako Boží správca musí byť bez úhony...“ (Tit 1,7)

*„Dám vám pastierov podľa môjho srdca.“
(Jer 3,15) Týmito slovami proroka Jeremiáša sľubuje Boh svojmu ľudu, že ho nikdy nenechá bez pastierov, ktorí by ho zhromažďovali a viedli: "A vzbudím im pastierov, ktorí ich budú pásť, viac sa teda nebudú báť, ani strachovať" (Jer 23,4).“*

(Ján Pavol II., Pastores dabo vobis 1)

sviatosť KŇAZSTVA

Srdcom poslania kňazov je byť **PASTIERMI** Cirkvi Kristovej. Prejavuje sa to hlavne:

- **VYUČO**

bremeno
pravde, r

*Nech
čítan*

- **SLÁVEN**

mene.

*„Ked
Duch
odpu*

- **SPRAVC**

dobrý fa

kňaz je tu

napomáh

spoločenstvom Božieho ľudu, Božou rodinou.

„Lebo biskup ako Boží správca musí byť bez úhony...” (Tit 1,7)

„Dám vám pastierov

z vášho stáda...”

Jestvuje už od čias apoštolov v troch
stupňoch: **DIAKONÁT, PRESBYTERÁT a**
EPISKOPÁT:

*„Sviatosťou kňazstva sa poslanie, ktoré Kristus zveril svojim
apoštolom neprestane vykonávať v Cirkvi až do skončenia vekov:
je to sviatosť apoštolskej služby. Obsahuje tri stupne: episkopát,
presbyterát a diakonát.”*

(KKC 1536)

*(Ján Pavol II., Pastores
dabo vobis 1)*

„stav“ verzus „služba“

Je dôležité rozlišovať medzi „stavom“ a medzi „službou“, ktorú dotýčný služobník Cirkvi vykonáva.

Svätenie je udelením moci vlastnej kňazskému *stavu* v zmysle schopnosti vykonávať *úrad*, ktorý potom zastáva.

DIAKON

- Nie je nijako zvlášť špecifikovaná...

KŇAZ

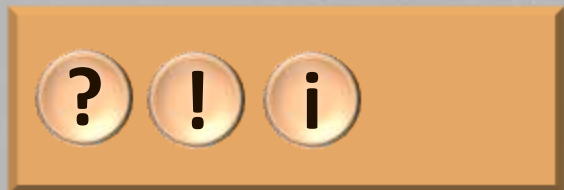
- kaplán
- správca farnosti / farár
- dekan, rektor kostola, správca UPC
- vikár, generálny (súdny) vikár
- a iné

BISKUP

- diecézny biskup
- pomocný biskup
- titulárny biskup
- kardinál – člen kolégia kardinálov
- pápež

... NEJAKÉ OTÁZKY,
POZNÁMKY,
POSTREHY,
PRIPOMIENKY?

služba diakona

*„V tých dňoch, keď počet učeníkov rástol, Helenisti začali šomrať na Hebrejov, že pri každodennom obsluhovaní zanedbávajú ich vdovy. Preto Dvanásti zvolali zhromaždenie učeníkov a povedali: "Nie je správne, aby sme my zanedbávali Božie slovo a **obsluhovali pri stoloch**. Preto si, bratia, vyhliadnite spomedzi seba **sedem osvedčených mužov**, plných Ducha a múdrosti, a **na túto úlohu** ustanovíme ich. My sa budeme celkom venovať modlitbe a službe slova." Táto reč sa páčila celému zhromaždeniu a vyvolili si Štefana, muža plného viery a Ducha Svätého, ďalej Filipa, Prochora, Nikanora, Timona, Parmenáša a Mikuláša, prozelytu z Antiochie. Postavili ich pred apoštolov a oni sa modlili a vložili na nich ruky.“*

(Sk 6,1–6)

služba diakona

„Trvalý diakonát, ktorý sa môže udeľovať aj ženatým mužom, znamená dôležité obohatenie človeka pre poslanie Cirkvi. Je vhodné a užitočné, aby muži, ktorí plnia v Cirkvi skutočnú diakonskú službu či už liturgickú a pastorálnu alebo charitatívnu a sociálnu, "boli posilnení vkladáním rúk, zachovávaným od čias apoštolov, a tak užšie spojení s oltárom, aby mohli účinnejšie vykonávať svoj úrad pomocou sviatostnej milosti diakonátu".

(KKC 1571)

Diakon môže **sobášiť, pochovávať, krstiť, ohlasovať** Evanjelium pri sv. omši a predniesť homíliu, **rozdávať sv. prijímanie**.

Srdcom jeho poslania je **služba chudobným, chorým, a spoločenstvu veriacich vôbec**.

služba diakona

„Trvalý diakonát, ktorý sa môže udeľovať aj ženatým mužom, znamená dôležité obohatenie človeka pre poslanie Cirkvi. Je vhodné a užitočné, aby muži, ktorí plnia pastorálnu alebo výchovnú funkciu, zachovávaným odbočím spôsobom, aby mohli účinnejšie vykonávať svoju službu liturgickú a kľadaním rúk, ktorým, aby mohli ti diakonátu".

(KKC 1571)

Diakon môže s Evanjelium pri prijímanie.

Srdce
chudob

„DIAKON je ustanovený pre osobitnú službu Cirkvi. Zastupuje totiž Krista, ktorý „neprišiel dať sa obsluhovať, ale slúžiť a položiť svoj život ako výkupné za mnohých" (Mt 20, 28). V liturgii diakonskej vysviacky sa hovorí: „Posilnený darom Ducha Svätého bude pomáhať biskupovi a jeho kňazom v službe slova, oltára a charity. Stane sa služobníkom všetkých."“

(Youcat 255)

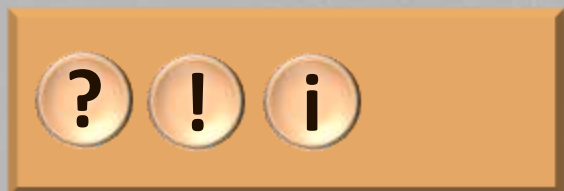
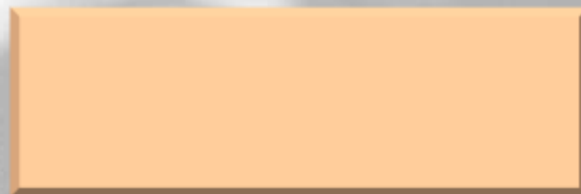
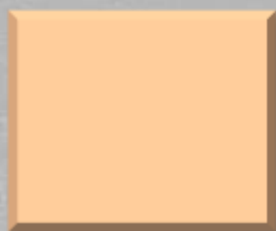
ovovať
zdávať sv.

žba
enstvu

... NEJAKÉ OTÁZKY,
POZNÁMKY,
POSTREHY,
PRIPOMIENKY?

služba presbytera

čiže „kňaza“ v bežnej reči

"Sviatosťné kňazstvo je služobné. "Táto úloha, ktorú Pán zveril pastierom svojho ľudu, je naozajstná služba" ... Sviatosť kňazstva udeľuje "posvätnú moc", ktorá nie je ničím iným, ako Kristovou mocou. Vykonávanie tejto autority sa môže porovnávať len s príkladom Kristovým, ktorý sa z lásky stal posledným a sluhom všetkých."

(KKC 1536)

Kľúčovým poslaním kňaza je hlavne **slávenie Eucharistie**.

Okrem toho, čo koná aj diakon a slávenia Eucharistie, vysluhuje **sviatosť pokánia, pomazania chorých** a v istých prípadoch aj sviatosť **birmovania**.

Srdcom jeho poslania je starosť o spoločenstvá veriacich a služba spoločenstvu, k čomu od Krista dostáva „autoritu slúžiť“ (nie vládnuť!!!).

A full-length portrait of a man in clerical attire. He is wearing a white cassock with a purple stole and a purple fascia with gold embroidery. His hands are clasped in front of him. The background is a plain, light-colored wall.

služba presbytera

čiže „kňaza“ v bežnej reči

typická služba FARÁRA

„Farár je **vlastný pastier farnosti**, ktorá mu je zverená, a vykonáva pastoračnú starostlivosť o spoločenstvo, ktoré mu je zverené, **pod autoritou diecézneho biskupa**.“

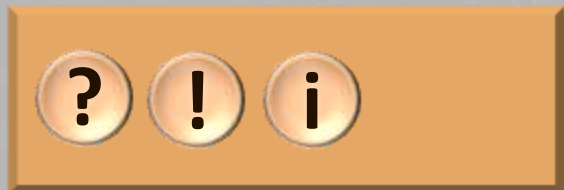
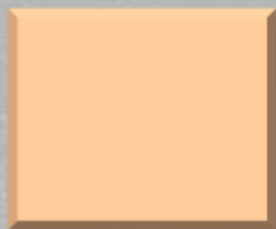
(c. 519 CIC)

„Farár je povinný starať sa, aby sa **Božie slovo celostne hlásalo** tým, ktorí žijú vo farnosti ... osobitnú starostlivosť má venovať **katolíckej výchove detí a mládeže**; má sa aj za spolupráce veriacich všemožne usilovať, aby **sa evanjeliové posolstvo dostalo aj k tým, ktorí zanechali pestovanie náboženstva alebo nevyznávajú pravú vieru**. ... má usilovať **poznať veriacich**, zverených do jeho starostlivosti; preto má **navštevovať rodiny**, mať **účasť** na starostiach, súženiach a osobitne na žiaľoch veriacich a v Pánovi ich **posilňovať**, ako aj múdro **karhať**, keď v niečom pochybili; **chorým, predovšetkým umierajúcim** má **pomáhať** súcitnou láskou, starostlivo ich **posilňovať sviatosťami** a odporúčať ich duše Bohu; s osobitnou pozornosťou sa má **ujímať chudobných, utrápených, osamelých, vyhnaných z vlasti a tých, na ktorých doliehajú osobitné trápenia**; má sa aj vynasnažovať, aby **manželia a rodičia mali podporu pri plnení svojich povinností**, a v rodine má podporovať vzrast kresťanského života. ... Farár má **uznávať a napomáhať vlastný diel**, ktorý majú v poslaní Cirkvi **laickí veriaci, podporujúc ich združenia s náboženskými cieľmi**. Má spolupracovať so svojím biskupom a s presbytériom diecézy a **vynasnažovať sa, aby sa veriaci starali o farské spoločenstvo**, aby sa cítili členmi tak **diecézy, ako aj celej Cirkvi** a aby sa na dielach, ktoré toto spoločenstvo majú napomáhať, **zúčastňovali alebo ich podporovali**.“

(c. 528 a 529 CIC)

... NEJAKÉ OTÁZKY,
POZNÁMKY,
POSTREHY,
PRIPOMIENKY?

služba biskupa

„Za hlasatele evangelia nám ustanovil Pán Ježíš Kristus apoštoly ... Kázali po vesnicích i městech. Tam věřícím ustanovili za biskupy a jáhny (diakonov) své první žáky, jež z vnuknutí Ducha Svatého uznali za vhodné tohoto úřadu. ... a pak také ustanovili, aby po jejich smrti převzali jejich službu další osvědčení muži.“

(Klement Římský, 1 Kor XLII,1.4; XLIV,2; v roku 96 po Kr.)

Biskup je **priamym nástupcom apoštolov** (tzv. apoštolská postupnosť).

Jeho poslaním je v prvom rade **vyučovať** a odovzdávať ďalej neporušené Evanjelium Ježiša Krista.

Okrem toho on **udeľuje sviatosť kňazstva** a zvyčajne aj sviatosť **birmovania**.

služba biskupa

„Za hlasatele evangelia nám ustanovil Pán Ježíš Kristus apoštoly ... Kázali po vesnicích i městech. Tam věřícím ustanovili biskupy a jáhny (diakony) své první žáky, jež z vnuknutí Ducha Svatého uznali za vhodné toho úřadu. ... a pak také ustanovili, aby po její smrti převzali jejich službu další osvědčení muži.“

(Klement Římský
XLII,1.4; XLIV,2; v rok

Biskup je **priamym nástupcom apoštolov**

*„Biskupskou vysviackou sa udeľuje **plnosť sviatosti posvätného stavu**. Po vysvätení sa biskup stáva právoplatným **nástupcom APOŠTOLOV** a vstupuje do biskupského zboru. Od okamihu svojho vysvätenia je **zodpovedný za celú Cirkev** spolu s ostatnými **BISKUPMI** a s **PÁPEŽOM**. Biskupskou vysviackou sa mu udeľuje **poslanie učiť, posväcovať a spravovať**.“*

(Youcat 252)

služba biskupa

typická služba **diecézneho BISKUPA**

„Diecéznemu biskupovi v diecéze, ktorá mu bola zverená, patrí všetka **riadna, vlastná a bezprostredná moc, ktorá sa vyžaduje na vykonávanie jeho pastierskej úlohy**, s výnimkou káz, ktoré sú na základe práva alebo dekrétu Najvyššieho veľkňaza rezervované najvyššej alebo inej cirkevnej vrchnosti.“ (c. 381 §1 CIC)

„Diecézny biskup vo vykonávaní svojej úlohy pastiera má byť **starostlivý voči všetkým veriacim**, ktorí sú zverení do jeho starostlivosti, **bez ohľadu na ich vek, postavenie alebo národnosť**, či už bývajú na jeho území, alebo sa na ňom dočasne zdržiavajú, pričom svojho apoštolského ducha má zamerať **aj na tých, ktorí vzhľadom na svoje životné podmienky nemôžu v dostatočnej miere požívať riadnu pastoračnú starostlivosť**, ako aj na **tých, ktorí zanechali praktizovanie náboženstva**. ... Voči bratom, ktorí nie sú v plnom spoločenstve s katolíckou cirkvou, sa má správať vládne a láskavo a rozvíjať aj **ekumenizmus**, ako ho chápe Cirkev. ...

služba biskupa

typická služba **diecézneho BISKUPA**

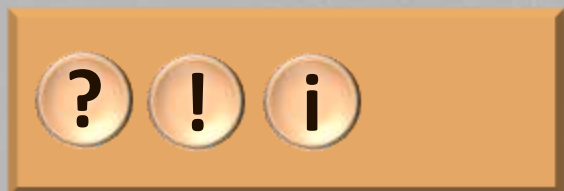
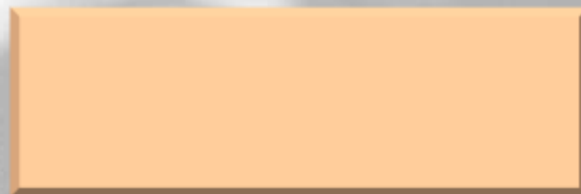
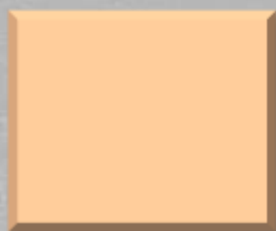
*...**Nepokrstených** má mať za takých, ktorí sú mu zverení v Pánovi, aby aj im zažiarila Kristova láska, ktorej biskup musí byť svedkom pred všetkými. ... má osobitnou starostlivosťou sprevádzať **presbyterov**, ktorých má počúvať ako pomocníkov a poradcov, má chrániť ich práva a starať sa, aby si náležite plnili záväzky, vlastné ich stavu, a aby mali k dispozícii prostriedky a inštitúcie, ktoré potrebujú ... má sa v čo najväčšej miere **starať o povolania na rozličné služby** a na zasvätený život, pričom zvláštnu starostlivosť má venovať **kňazským a misionárskym povolaniam**. ... je povinný **častým osobným kázaním** veriacim predkladať a objasňovať pravdy viery ... Čo najvhodnejšími prostriedkami má **pevne chrániť celistvosť a jednotu viery**, ktorú treba vyznávať, **uznávajúc pritom oprávnenú slobodu** v ďalšom skúmaní právd. ... pamätajúc na to, že je zaviazaný dávať **príklad svätosti v láske, poníženosti a jednoduchosti života**, má sa všemožne usilovať **napomáhať svätosť veriacich** podľa povolania vlastného každému z nich, a keďže je hlavným rozdávatelom Božích tajomstiev, má sa stále **vyhlasovať**, aby veriaci zverení jeho starostlivosti **slávením sviatostí rástli v milosti** a aby **poznali a žili veľkonočné tajomstvo**.“*

(c. 528 a 529 CIC)

... NEJAKÉ OTÁZKY,
POZNÁMKY,
POSTREHY,
PRIPOMIENKY?

kauza CELIBÁT

PRED KRISTOM...

„[Pán] varoval tých, ktorí sa starali o najsvätejšie veci takto: Musíte byť svätí, lebo ja som Pán váš Boh (Lv 20:7). Rovnako tak ... bolo od kňazov požadované, v priebehu roka ich cesty po povinnosti, žiť v chráme, ďaleko od svojich domovov ... jednoznačne tak, že by neboli schopní mať telesný úkon s akoukoľvek ženou, dokonca ani ich manželkami, a tak, majúc svedomie celistvo vyžarujúce, mohli ponúknuť Bohu obete zaslúžiac si ich prijatia. Tí ľudia, akonáhle splnili svoju dobu služby, bolo im dovolené mať manželský styk iba s cieľom zabezpečiť potomkov, pretože nikto okrem pokolenia Levi nemohol byť prijatý do Božej služby.“

(pápež Siricius, dekrét z roku 385 po Kr.)

Už pred kresťanstvom jestvovali v Izraeli ľudia, ktorí si volili slobodný stav (celibát), aby sa tak mohli úplne zasvätiť službe Bohu. Istú formu celibátu zachovávali už aj starozákonní kňazi a levíti, aj keď z pochopiteľných dôvodov nie úplnú.

kauza CELIBÁT

KRISTUS A APOŠTOLI...

„Veru, hovorím vám: Niet nikoho, kto **pre Božie kráľovstvo opustí dom alebo ženu alebo bratov alebo rodičov alebo deti, aby nedostal oveľa viac v tomto čase a v budúcom veku večný život.**“

(Lk 18,29-30 SSV)

„**Nie všetci pochopia toto slovo, iba tí, ktorým je to dané. Lebo sú ľudia neschopní manželstva, pretože sa takí narodili zo života matky, iných takými urobili ľudia a iní sa takými urobili sami pre nebeské kráľovstvo. Kto to môže pochopiť, nech pochopí.**“

(Mt 19,11-12 SSV)

„**Chcel by som, aby boli všetci ľudia tak, ako som ja; lenže každý má svoj vlastný dar od Boha: jeden tak, druhý inak. Slobodným a vdovám hovorím: Dobre je pre nich, ak zostanú tak, ako ja. Ale ak sa nevedia zdržať, nech vstúpia do manželstva. Lebo je lepšie vstúpiť do manželstva ako horieť. ... Kto je bez ženy, stará sa o Pánove veci, ako sa páčiť Pánovi. Ale ženatý sa stará o svetské veci, ako sa páčiť manželke, a je rozdelený. Aj nevydatá žena a panna rozmýšľajú o Pánových veciach, aby boli sväté telom i duchom. Ale vydatá myslí na svetské veci, ako sa páčiť mužovi. No toto hovorím na váš prospech, nie aby som na vás hodil slučku, ale aby ste sa čestne a nerušene pripútali k Pánovi.**“

(1Kor 7,7-9.32-35 SSV)

Takto žil aj sám **Ježiš**, podobnú cestu si zvolil napríklad aj apoštol **Pavol**. Súčasne ale obaja zdôrazňovali, že to **nie je voľba určená všetkým** – je to **zvláštny dar a zvláštne povolanie** od Boha k takémuto zasväteniu.

kauza CELIBÁT

KRISTUS A APOŠTOLI...

„Veru, hovorím vám: Niet nikoho, kto **pre Božie kráľovstvo opustí dom alebo ženu alebo bratov alebo sestry**, kto nechce byť **prvým a** nedostal oveľa viac v tomto čase.“

„Nie všetci sú **neschopní** a **takými urobiť**. Kto to môže?

„Chcel by som **vlastný dar** hovoriť: **Držte sa, nech ako horieť.** Ale ženatý s **Aj nevydatá** **telom i duchom**

No toto hovorím na váš prospech, nie aby som na vás hodil slučku, ale aby ste sa **čestne a nerušene pripútali k Pánovi.**“

„Nezriedka Boh volá týchto ľudí do svojej mimoriadnej blízkosti. Vtedy človek v sebe pocíti želanie vzdať sa budúceho životného partnera „pre nebeské kráľovstvo“. To však neznamená, že človek pohrda manželstvom alebo sexualitou. Dobrovoľný život bez manželstva môže byť prijatý iba v láske a z lásky, ako silný znak toho, že Boh je dôležitejší ako všetko ostatné. Človek žijúci bez manželstva sa síce **zrieka sexuálneho vzťahu, nie však lásky**; plný túžby kráča v ústrety prichádzajúcemu Ženíchovi Ježišovi.“

(Youcat 265)

(Lk 18,29-30 SSV)

é. Lebo sú ľudia matky, iných **eské kráľovstvo.**

(Mt 19,11-12 SSV)

ie každý má svoj vdovám k sa nevedia do manželstva sa páčiť Pánovi. a je rozdelený. h, aby boli sväté

sa páčiť mužovi.

(1Kor 7,7-9.32-35 SSV)

Takto žil aj sám Ježiš, podobnú cestu si zvolil napríklad aj apoštol Pavol. Súčasne ale obaja zdôrazňovali, že to **nie je voľba určená všetkým** – je to **zvláštny dar a zvláštne povolanie** od Boha k takémuto zasväteniu.

kauza CELIBÁT

V POAPOŠTOLSKEJ DOBE...

„Ale biskup musí byť bez úhony, **muž jednej ženy**, triezvy, rozvážny, slušný, pohostinný, schopný učiť; nie pijan, ani bitkár, ale skromný, nie neznášanlivý, ani chamtivý; musí dobre viesť svoj dom a deti držať v poslušnosti a v celkovej mravnej čistote.“

(1 Tim 3,2n SSV)

„Svätá Božia Cirkev neprijíma manžela jednej ženy **ak s ňou stále býva a plodí deti**. Ona prijíma **abstinujúcich mužov jednej ženy, alebo vdovca** za diakona, presbytera, biskupa a subdiakona, najmä tam, kde kánony cirkvi sú prísne dodržiavané. Ale zaiste mi povieš, že v niektorých miestach kňazi, diakoni a subdiakoni stále plodia deti. Lenže to je nekánonické [proti cirkevným pravidlám]!“

(Epifánus zo Salaminy, 4. storočie, panarion 59,4)

„Biskup alebo iný duchovný, **môže bývať spolu len so sestrou, alebo dcéru, ktorá je pannou zasvätenou Bohu**. Žiadna iná žena, ktorá s ním nesúvisí nesmie s ním zostať.“

(koncil v Elvíre, kánon 27, 306 po Kr.)

„Biskupi, presbyteri, diakoni a iní s pozíciou v službe sa majú úplne zdržovať pohlavného styku so svojimi manželkami a plodenia detí. Ak niekto neposlúchne, musí byť odstránený z klerického úradu.“

(koncil v Elvíre, kánon 33, 306 po Kr.)

Z tých známych kňazov a biskupov čias patristiky niektorí mali ženu a deti, avšak **nie je z nich preukázaný žiaden prípad, že by svoje deti splodil PO svojej vysviacke/prijatí do klerického (t.j. "duchovného") stavu. Práve naopak!**

kauza CELIBÁT

V POAPOŠTOLSKEJ DOBE...

„Ale biskup musí byť bez úhony, muž jednej ženy, trizvy

„Zákon zdrženlivosti je stejný pro služebníky oltáře (jáhny) jako pro kněze a biskupy. Když byli ještě laiky a lektory, bylo jim dovoleno oženit se a plodit děti. Ale když postoupili výše na zmíněné stupně, není jim už dovoleno to, co dříve. Aby se však manželství tělesné stalo manželstvím duchovním, je třeba, aby manželky nebyly posílány pryč, ale aby je měli jejich manželé tak, jako by je neměli, aby zůstala nedotčená manželská láska, současně však, aby přestalo užívání manželství.“

(sv. Lev Velký, papež, 400 – 461 po Kr.)

stavu. Práve naopak!

„Svätá Božia Cirkev neprijíma manžela jednej ženy ak s ňou stále býva a plodí deti. Ona prijíma abstínujúcich mužov jednej ženy, alebo vdovca za

„Zde se už jeví tehdejší první povinnost církevního celibátu, totiž zdrženlivost od jakéhokoli užívání manželství po svěcení a je zjevné, že je z něho závazně odvozena. V této povinnosti tkví skutečný smysl celibátu, který je dnes obecně zapomínán, ale který byl v celém prvním tisíciletí a také nadále všem známý: úplná zdrženlivost od každého plození dětí, i od toho, které je dovolené a dokonce povinné v manželství. ... kandidáti mohli přistoupit ke svátosti svěcení a zřici se užívání manželství jenom se souhlasem manželky, protože ona měla ze svátosti manželství nezcizitelné právo na užívání uzavřeného a dokonaného manželství, a to bylo nerozlučitelné.“

(Alfons M. Stickler)

(koncil v Elvire, kánon 33, 306 po Kr.)

kauza CELIBÁT

DNES...

Katolícke cirkev na Západe pokračuje v tejto starobylej apoštolskej tradícii celibátu a vyberá si za kandidátov kňazstva tých, ktorí cítia v sebe povolanie k takémuto úplnému zasväteniu sa službe Bohu a zverenému Božiemu ľudu.

- Manžel **patrí jedinej manželke**, ktorej sa celý a úplne daruje v spoločenstve lásky;
- Kňaz **patrí svojmu ľudu**, ktorému sa rovnako úplne a celý daruje v láske;
- **Nevestou biskupa je potom jeho diecéza** (odtiaľ symbol biskupského prsteňa).

„Opravdu všetky prvé psané zákony mluví o tomto zákazu, to jest o ďalším plození dětí ... Vzhledem k množství duchovních, kteří byli předtím ženatí ... zákaz oženit se měl na počátku důležitost spíše druhotnou a objevil se, teprve když církev více upřednostňovala a později přímo žádala neženaté kandidáty, z nichž se rekrutovali téměř nebo výhradně všichni kandidáti svátosti svěcení.“

(Alfons M. Stickler)

Poznámka: v gréckokatolíckej cirkvi sú svätení aj ženatí muži, avšak po vysviacke sa už ženenie nepripúšťa.

kauza CELIBÁT

DNES...

Katolícke cirkev
celibátu a v
takémuto ú

- Manželstvo
manželke
úplne da
lásky;
- Kňaz p
ktorému
celý dar
- Nevest
jeho diecéza (odtiaľ symbol
biskupského prsteňa).

V KONTEXTE ŽIVOTA S BOHOM...

- Sex nie je alfou, ani omegou. Je malým zrnkom, vyjadrením niečoho väčšieho: účasti na živote a diele Boha.
- Zrieknutie sa manželstva je najmä u kňaza jednoznačným bonusom: možnosťou ešte viac a intenzívnejšie sa ponoriť do služby, pre ktorú bol povolaný.
- A samotný sex bez manželstva? Ten je tak prázdny, že nestojí za reč... ☺

AJ KEĎ V KONTEXTE ŽIVOTA BEZ BOHA...

... človek chápe, že pre mnohých je sex jedna z mála „potešení“, ktoré im v živote ešte ostali – a život bez sexu je pre nich predstavou rovnako strašlivou, ako nepredstaviteľnou...

radíci
vovanie k
ľudu.

ákony
alším
ství
natí ...

evil se,

hž se

ě

všichni kandidáti svátosti svěcení.“

(Alfons M. Stickler)

*Poznámka: v gréckokatolíckej cirkvi sú svätení aj ženatí muži,
avšak po vysviacke sa už ženenie nepripúšťa.*

kauza CELIBÁT

Jedno neférové OBVINENIE...

Ľudia mimo Cirkvi – hlavne rôzne protestantské sekty – **často obviňujú katolícku cirkev, že „zakazuje ľuďom ženiť sa“ a podobne.**

Je dôležité mať v tom jasno:

- **Cirkev nikomu celibát nevnucuje, neprikazuje, ani nič podobné.**
- **Ale v zmysle cirkevnej praxe, prítomnej už od doby apoštolov, si volí za kňazov tých, ktorí sa slobodne rozhodnú pre úplné zasvätenie sa Bohu v celibáte podľa slov Písma.**

*„Ježiš žil v celibáte a chcel tým vyjadriť svoju **nerozdelenú lásku k Bohu Otcovi**. Nasledovať Ježišov životný spôsob a „pre nebeské kráľovstvo“ (Mt 19,12) **žiť v ZDRŽANLIVOSTI bez manželstva je už od Ježišových čias znakom lásky, nerozdelenej odovzdanosti Pánovi a absolútnej ochoty slúžiť. Rímskokatolícka cirkev vyžaduje tento spôsob života od svojich BISKUPOV a KŇAZOV**, východné katolícke cirkvi iba od svojich biskupov. Celibát, ako hovorí pápež Benedikt XVI., **neznamená „zostať prázdny v láske; jeho podstata spočíva vtom, že človek sa nechá uchvátiť vášnivou láskou k Bohu“** KŇAZ, ktorý žije v celibáte, je plodný práve tým, že stelesňuje Božie a Ježišovo otcovstvo. A pápež pokračuje: „Ježiš Kristus potrebuje zrelých a mužných kňazov, schopných byť skutočnými duchovnými otcami.“ “*

(Youcat 258)

kauza CELIBÁT

Jedno neférové OBVINENIE...

Ľudia mimo Cirkvi – hlavy protestantské sekty – obviňujú katolícku cirkev „zakazuje ľuďom ženiť sa“ podobne.

Je dôležité mať v tom jasnú predstavu.

- Cirkev nikomu celibát nevnučuje, neprikazuje podobné.

- Ale v zmysle cirkevnej prítomnej už od doby a volí za kňazov tých, ktorí slobodne rozhodnú pre zasvätenie sa Bohu v celibáte podľa slov Písma.

„Nie je teda pravda, že „netreba sa ženiť“, ale že láska k nebeskému kráľovstvu môže pobádať aj k rozhodnutiu neženiť sa (porov. Mt 19,12). Ženiť sa však zostáva bežným povolaním človeka, ktoré si volí najširšia časť Božieho ľudu. ...

Bezženstvo pre nebeské kráľovstvo nie je len výsledkom slobodnej voľby, ale aj mimoriadnou milosťou od Boha, ktorý niekoho povoláva uskutočňovať celibát vo svojom živote. Aj keď toto veľké znamenie poukazuje na Božie kráľovstvo v budúcnosti, už aj v tomto pozemskom a dočasnom živote pomáha zasvätiť všetky sily ducha a tela eschatologickému kráľovstvu.“

(sv. Ján Pavol II.,
Gratissimam sane 18 a 20)

„... by mali byť skutočnými duchovnými otcami.“ “

(Youcat 258)

kauza CELIBÁT

Jedno neférové OBVINENIE...

Celibát, samozrejme, nie je dogma, ani článok viery.

Je to súčasť praxe Cirkvi.

Pokojne môže raz prísť čas, keď sa Cirkev tohto daru a tejto praxe zriekne, aj keď to nie je nijako pravdepodobné – práve pre jeho obrovskú hodnotu, ktorú v sebe má.

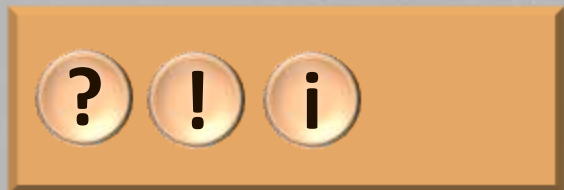
„Uvedomuje si Katolícka cirkev, aký radikálny obrat hodnôť by spôsobila [zrušením celibátu]? Celibát kňazov, toto bláznovstvo evanjelia, uchováva v nej skrytú skutočnosť. Cirkev sa v ňom zameriavala na túto neviditeľnú skutočnosť, na Kristovo tajomstvo.“

(brat Roger Schutz, zakladateľ komunity v Taize, bývalý protestant)

„Cirkev mala vždy vo veľkej úcte túto dokonalú zdržanlivosť pre Kráľovstvo nebeské ako znak a podnet k láske aj ako osobitný zdroj plodnosti vo svete.“ V panenstve a v celibáte si čistota uchováva svoj pôvodný význam, totiž význam ľudskej sexuality prežíanej ako autentický prejav a vzácna služba lásky v duchu jednoty a vzájomného darovania sa. Tento význam si v plnosti zachováva panenstvo, ktoré tým, že sa zrieka manželstva, realizuje "snúbenecký význam" tela skrze jednotu a osobné odovzdanie sa Ježišovi Kristovi a jeho Cirkvi, čo predstavuje predobraz a anticipáciu dokonalého a konečného spoločenstva a odovzdania sa v nebi ... dokonalá čistota je neoceniteľným Božím darom Cirkvi a v dnešnom svete má prorockú hodnotu. ... Celibát treba teda prijať so slobodným a láskyplným rozhodnutím, ustavične ho obnovovať ako neoceniteľný Boží dar, "ako podnet k pastoračnej láske,, ako zvláštnu účasť na Božom otcovstve a plodnosti Cirkvi"

(bl. Ján Pavol II., Pastores dabo vobis 29)

... NEJAKÉ OTÁZKY,
POZNÁMKY,
POSTREHY,
PRIPOMIENKY?

KATOLÍCKA SPOJENÁ ŠKOLA SV. FRANTIŠKA ASSISKÉHO
I. ROČNÍK GYMNÁZIA

KONIEC

WWW.INKY.SK